

TIBBİ TERMİNOLOJİ 2

HAREKET SİSTEMİNE İLİŞKİN TERİMLER

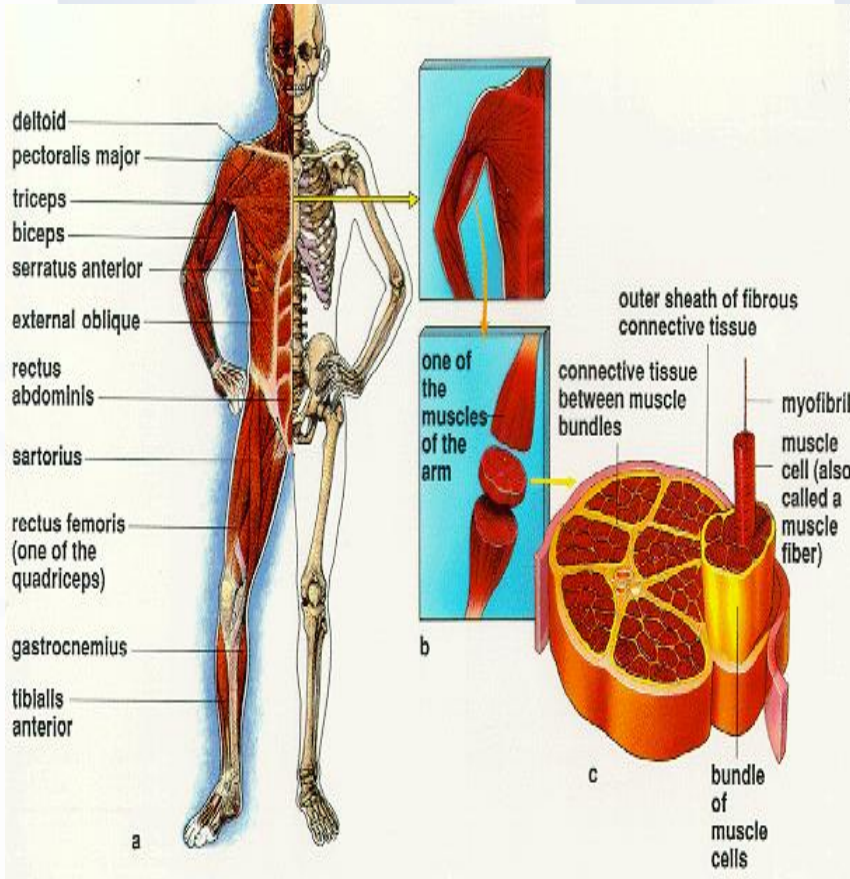
Yrd. Doç. Dr. Perihan ŞENEL TEKİN

ANATOMİK TERİMLER

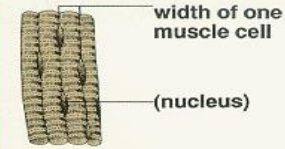
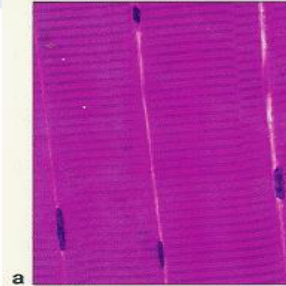
- İnsan ve hayvanları diğer varlıklardan farklı olan en önemli özelliklerinden birisi aktif hareket edebilmeleridir.
- Hareket, vücudun herhangi bir yerinin irademize bağlı olarak yer değiştirmesidir.

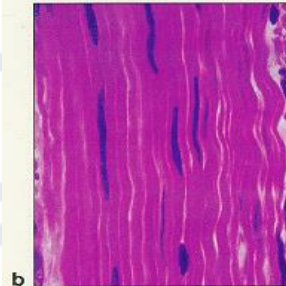
- Kemikler, eklemler, çizgili kaslar irademizle vücudumuzun herhangi bir kısmını hareket ettirebilmemize imkan sağlarlar.

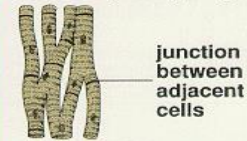
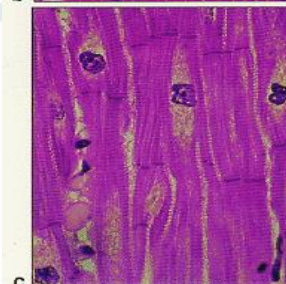
©1992 Wadsworth, Inc.

TYPE: Skeletal muscle
DESCRIPTION: Long, striated cells with multiple nuclei
COMMON LOCATIONS: In skeletal muscles
FUNCTION: Contraction for voluntary movements

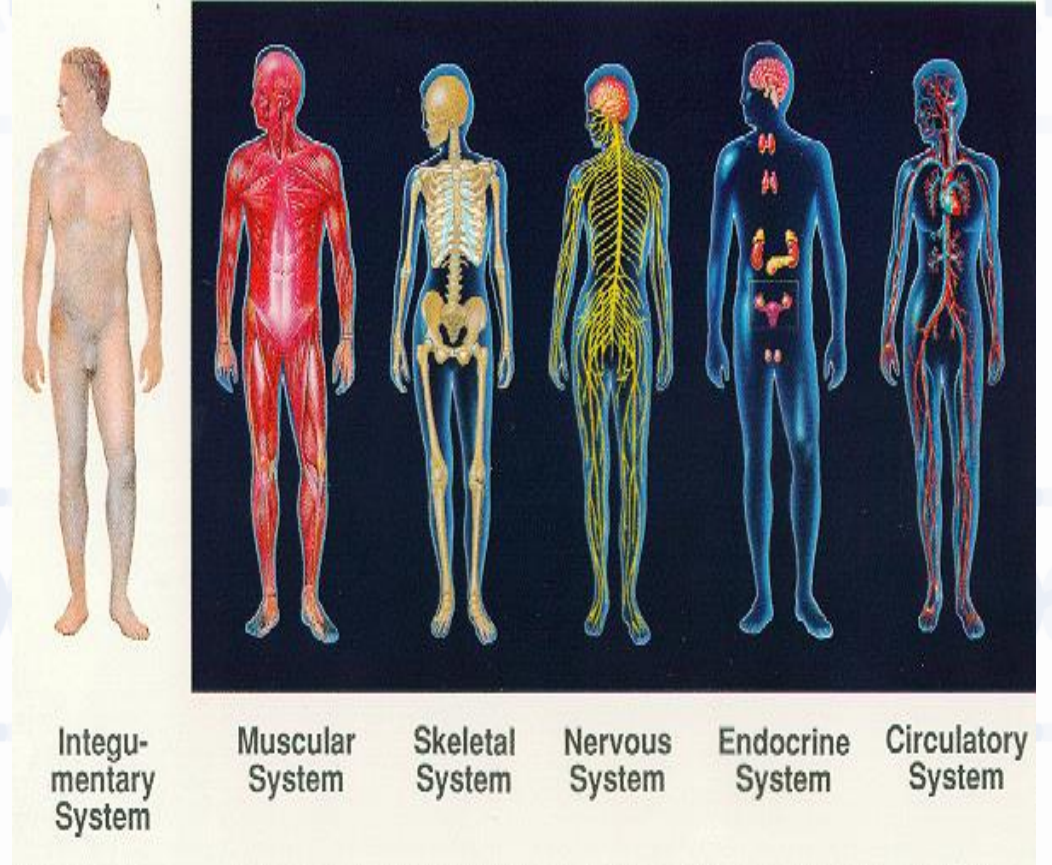
TYPE: Smooth muscle
DESCRIPTION: Long, spindle-shaped cells, each with a single nucleus
COMMON LOCATIONS: In hollow organs (e.g., stomach)
FUNCTION: Propulsion of substances along internal passageways

TYPE: Cardiac muscle
DESCRIPTION: Branching, striated cells fused at plasma membranes
COMMON LOCATIONS: Wall of heart
FUNCTION: Pumping of blood in the circulatory system

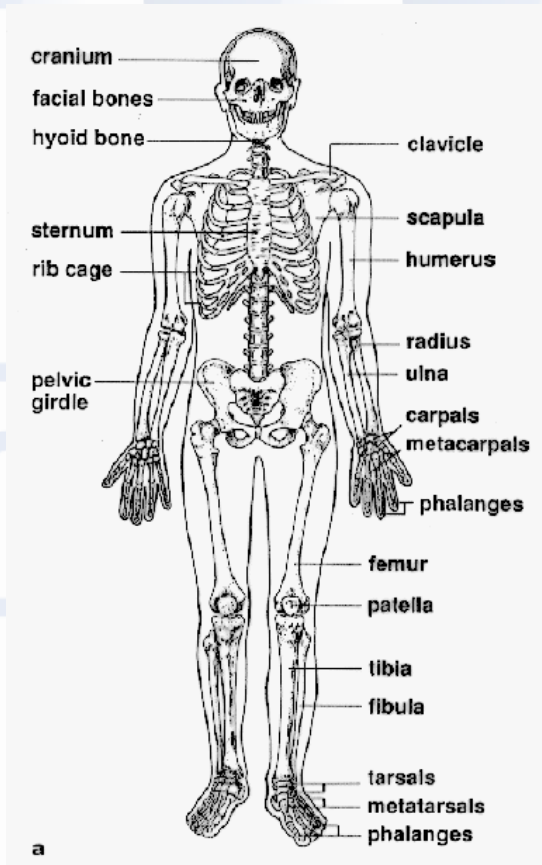
İnsan Vücutu

- A. Baş ve boyun
- B. Gövde
- C. Ekstremiteler
 - C1. Üst Ekstremiteler
 - a. Omuz bölgesi
 - b. Kol bölgesi
 - c. Ön kol bölgesi
 - d. El bölgesi
 - C2. Alt Ekstermiteler
 - a. Kalça bölgesi
 - b. Uyluk bölgesi
 - c. Bacak bölgesi
 - d. Ayak bölgesi

- Ekstremiteler: bir organın son yada uç kısmı anlamına gelir.
- Daha çok kollar ve bacaklar için kullanılır.
- Alt ve üst ekstremiteler olarak incelenebilir.

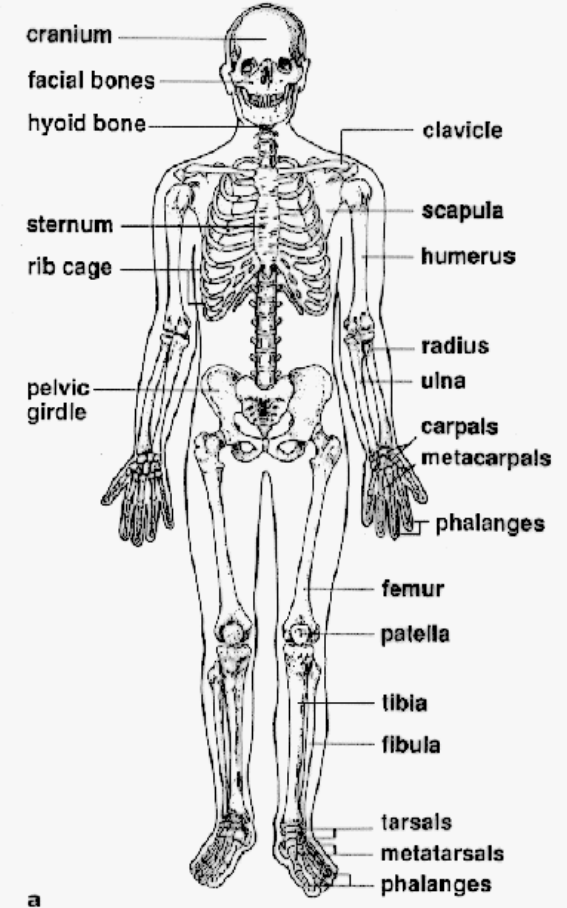
Üst Ekstremit

- Önde sternoklavikular eklemden (articulatio sternoclavicularis) ve arkada skapulayı (scapula) toraksa (thorax) bağlayan kas ve zarlardan başlayıp parmak uçlarına kadar olan kısma üst ekstremit denir.

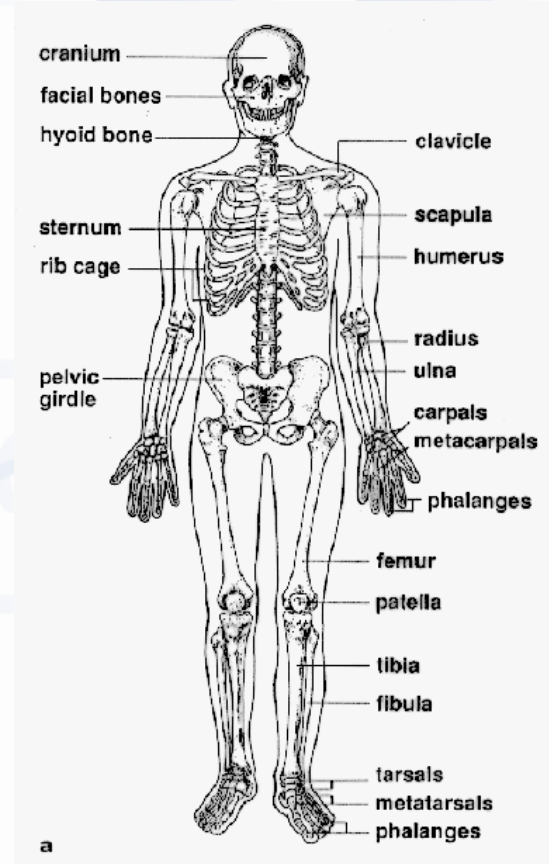
Üst Ekstremitenin Bölgeleri

- A. Omuz bölgesi: üst ekstremitenin gövdeye tutunduğu yerden başlar, omuz eklemine kadar devam eder.
- B. Kol bölgesi: omuz ekleminde dirsek eklemine kadar devam eder.
- C. ön kol bölgesi: dirsek ekleminde el bileği eklemine kadar devam eder.
- D. El bölgesi: el bileği ekleminden parmak uçlarına kadar devam eder.

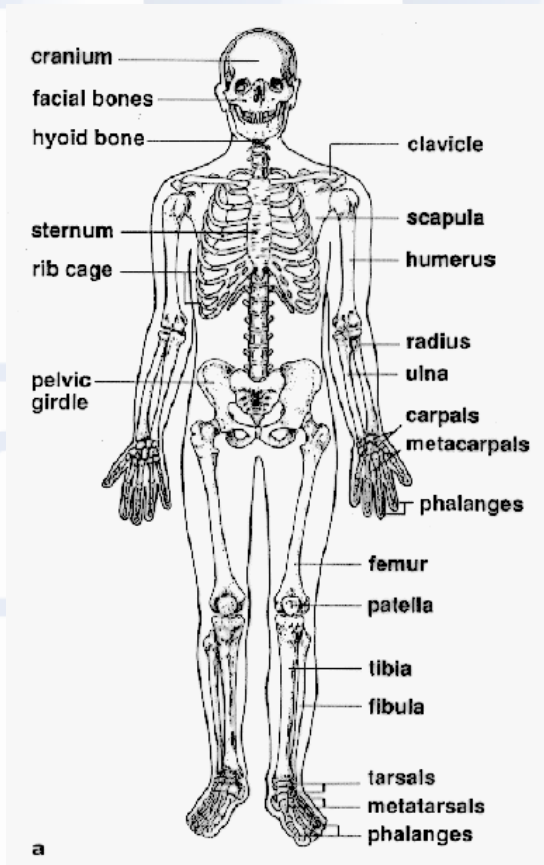

Alt Ekstremit

- Alt ekstremit, arkada sakro-iliyak eklemden (articulatio sacro-iliaca) ve önde simfisis pubisten (symphysis pubis) başlayıp parmak uçlarına kadar olan kısımdır.

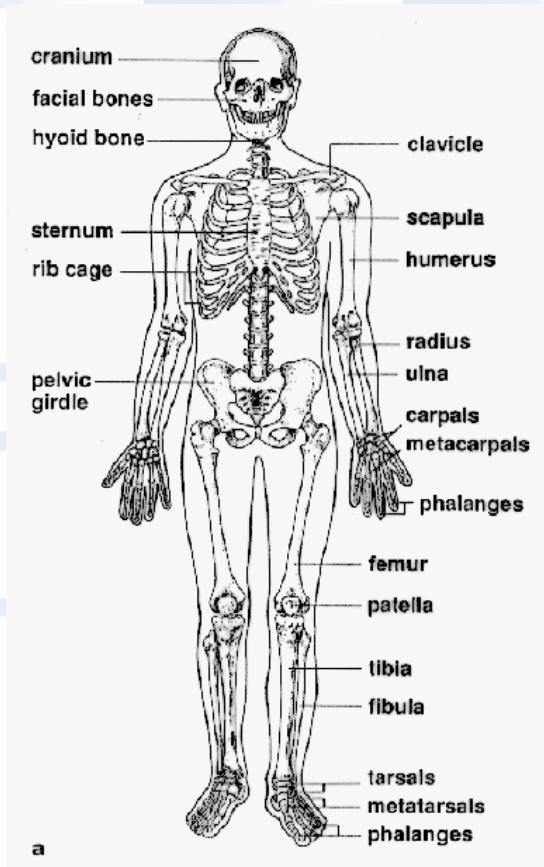

Alt Ekstremitte Bölgeleri

- A. Kalça bölgesi: alt ekstremitenin başlangıcından kalça eklemine kadar devam eder.
- B. Uyluk bölgesi: kalça ekleminden diz eklemine kadar devam eder.
- C. Bacak bölgesi: diz ekleminden ayak bileğine kadar devam eder.
- D. Ayak bölgesi: ayak bileğinden parmak uçlarına kadar devam eder.

Kemiklerle İlgili Terimler

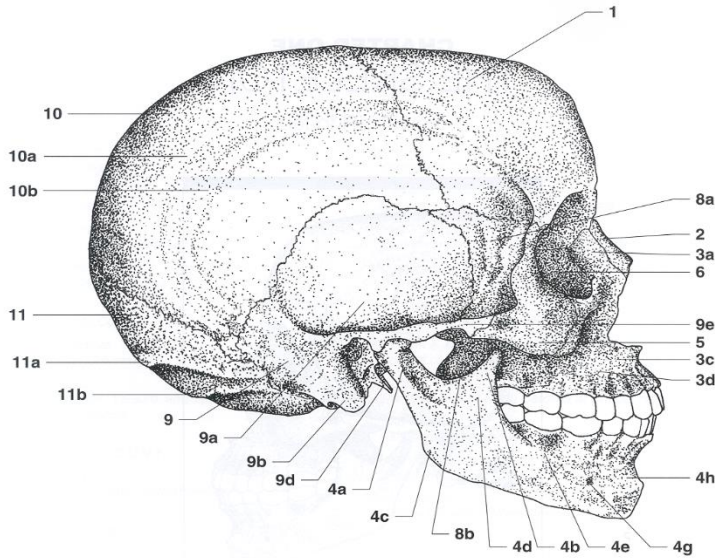
- Yetişkin insan iskeletinin esasını kemik dokusu meydana getirir.
- İskeleti meydana getiren kemiklerin sayısı çocuklarda 270, 14 yaşındakilerde 256 ve kemikleşme olayının sona erdiği 22-25 yaşlarında ise 206 tanedir.
- Bu kemikler yaptıkları görevlere göre uzun, kısa ve yassı olmak üzere 3 gruba ayrılır.

Baş kemikleri

- Kafa kemikleri
- Yüz kemikleri
- Her ikisi de tek ve çift olmak üzere ikiye ayrılır.

Kafa Kemikleri

SKULL—LATERAL VIEW

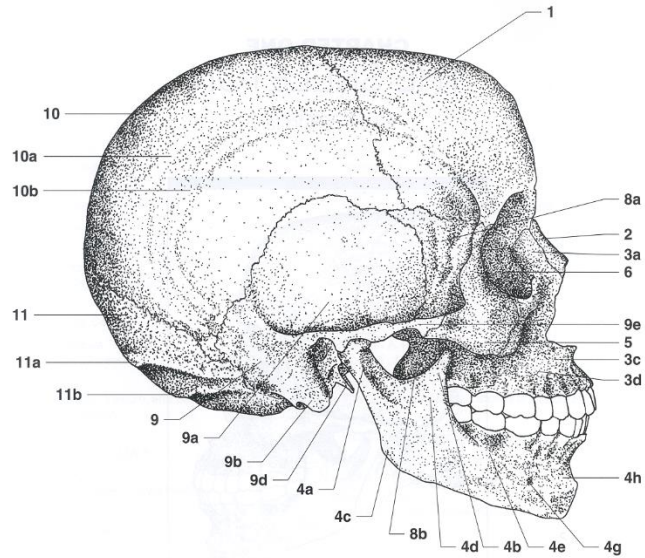
1. Frontal bone
2. Nasal bone
- 3a. Frontal process (maxilla)
- 3c. Incisive fossa (maxilla)
- 3d. Canine fossa (maxilla)
- 4a. Neck of condyle (mandible)
- 4b. Coronoid process (mandible)
- 4c. Angle of the mandible
- 4d. Ramus (mandible)
- 4e. Oblique line (mandible)
- 4g. Mental foramen (mandible)
- 4h. Incisive fossa of mandible
5. Zygomatic bone
6. Lacrimal bone
- 8a. Greater wing of sphenoid bone

- 8b. Lateral pterygoid plate
9. Temporal bone
- 9a. Temporal fossa
- 9b. Mastoid process (temporal bone)
- 9c. Styloid process (temporal bone)
- 9e. Zygomatic process (temporal bone)
10. Parietal bone
- 10a. Superior temporal line
- 10b. Inferior temporal line
11. Occipital bone
- 11a. Superior nuchal line (occipital bone)
- 11b. Inferior nuchal line (occipital bone)

Note: The zygomatic arch is formed by the zygomatic process of the temporal bone meeting the zygomatic bone.

- Tek olan kafa kemikleri:
- Frontal-frontal: alın bölgesinde bulunan kemiktir.
- Occipital-oksipital: kafanın arka ve arka alt tarafını yapan kemiktir.
- Sphenoid-sfenoid: kafa tabanının ortasında sağdan sola kuşak gibi saran kemiktir.

SKULL—LATERAL VIEW

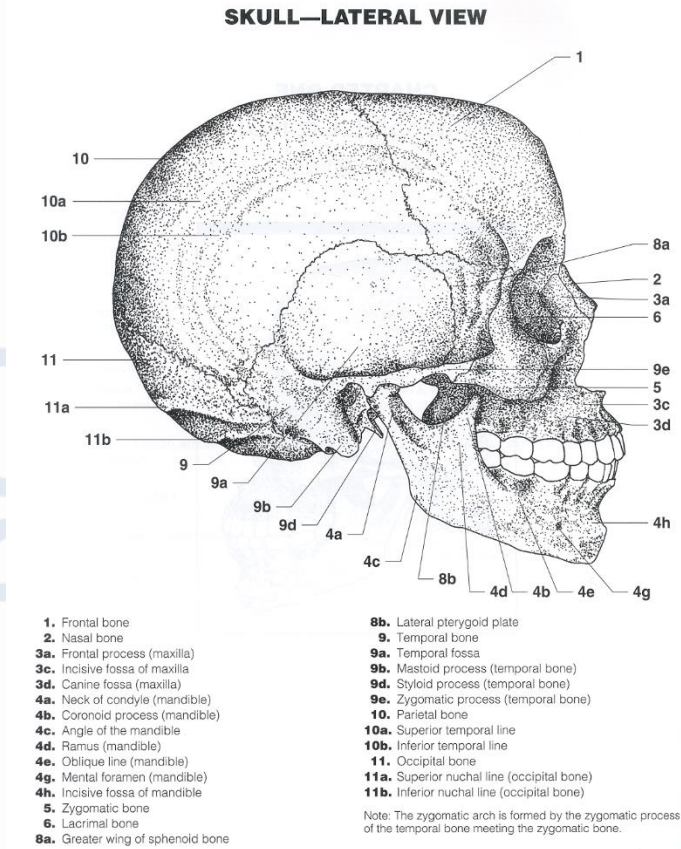

1. Frontal bone
2. Nasal bone
- 3a. Frontal process (maxilla)
- 3c. Incisive fossa of maxilla
- 3d. Canine fossa (maxilla)
- 4a. Neck of condyle (mandible)
- 4b. Coronoid process (mandible)
- 4c. Angle of the mandible
- 4d. Ramus (mandible)
- 4e. Oblique line (mandible)
- 4g. Mental foramen (mandible)
- 4h. Incisive fossa of mandible
5. Zygomatic bone
6. Lacrimal bone
- 8a. Greater wing of sphenoid bone

- 8b. Lateral pterygoid plate
 9. Temporal bone
 - 9a. Temporal fossa
 - 9b. Mastoid process (temporal bone)
 - 9d. Styloid process (temporal bone)
 - 9e. Zygomatic process (temporal bone)
 10. Parietal bone
 - 10a. Superior temporal line
 - 10b. Inferior temporal line
 11. Occipital bone
 - 11a. Superior nuchal line (occipital bone)
 - 11b. Inferior nuchal line (occipital bone)
- Note: The zygomatic arch is formed by the zygomatic process of the temporal bone meeting the zygomatic bone.

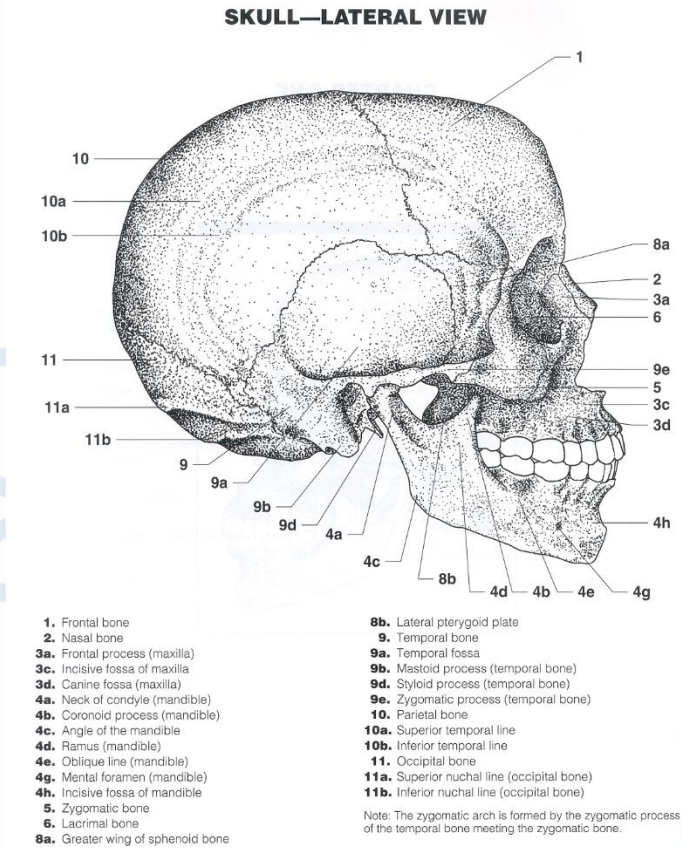
- Çift olan kafa kemikleri:
- Parietal-parietal kemikler: kafanın üst yan tarafındaki kemiklere denir.
- Temporal- temporal kemikler: şakak kemiklerine denir.

Yüz Kemikleri

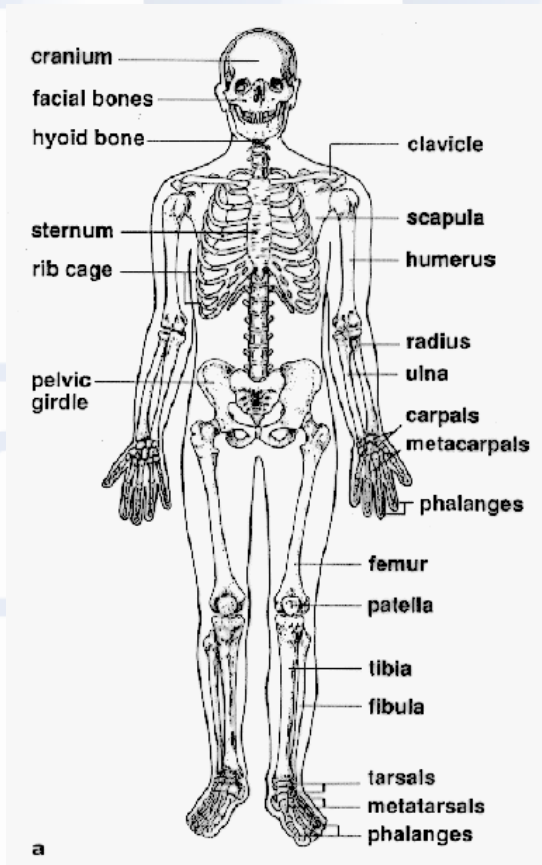
- Tek olan yüz kemikleri:
- Mandibula-mandibula: alt çene kemiği
- Vomer-vomer: burun bölgesinin arkasındaki kemik.
- Ethmoid-etmoid: burun boşluğunun üst kısmındaki kemik.
- Hyoid-hiyoid: ağız döşemesi ile boyun arasındaki kemir.

Yüz Kemikleri

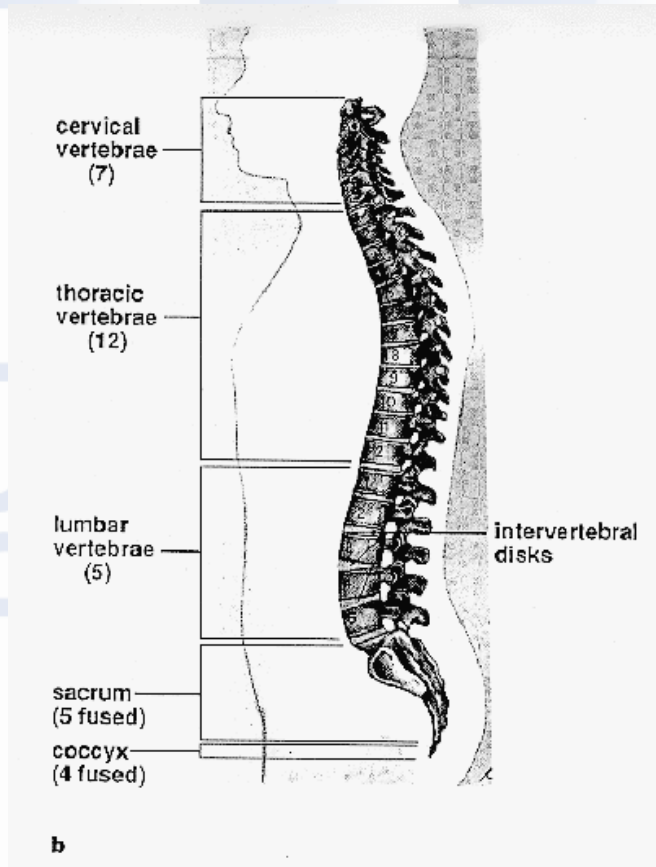
- Çift olan yüz kemikleri:
- Maxilla-maksilla: üst çene kemiği.
- Palatin-palatin: damak kemiği.
- Lacrimal-lakrimal: göz yaşı kemiği.
- Zygomatic-zigomatik: elmacık kemiği.
- Nasal-nazal: burun kemiği.
- Concha nasalis inferior-konka nazalis inferiyör: burun boşluğundaki iki ucu sivri kemik.

Gövde Kemikleri

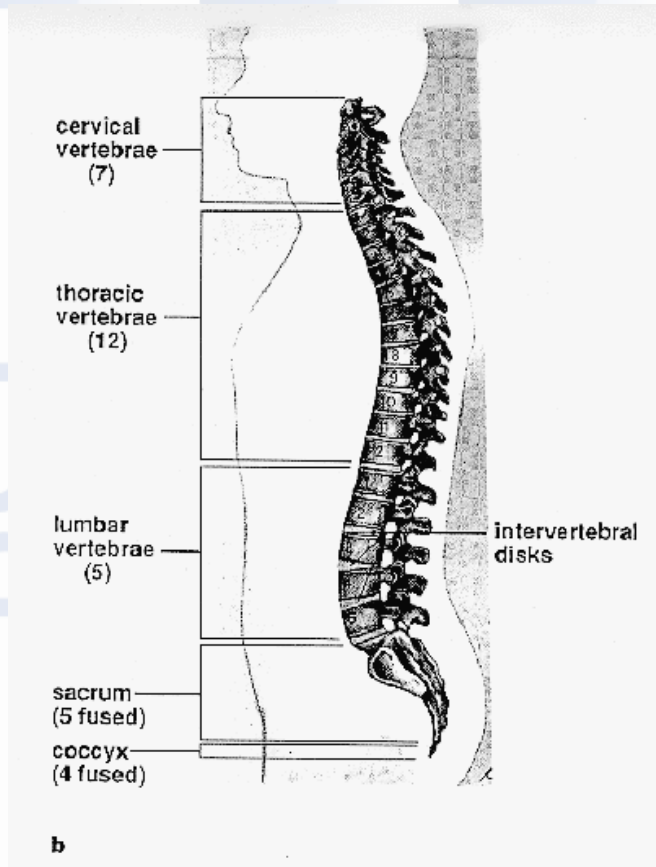
- Gövde kemikleri:
- 1. Omurlar
- 2. Kaburgalar
- 3. Sternum'dur.

Omurlar (Vertebrae-vertebralar)

- İnsan vücudunda 33 tane omur(vertebra) bulunur.
- 33 yapının meydana getirdiği yapıya omurga (columna vertebralis-vertebral kolon) adı verilir.
- Vertebraların 7 tanesi boyunda vertebrae cervicis-servikal vertebra).
- 12'si sırtta (vertebrae thoracales-torakal vertebralar),
- 5 tanesi de belde (lumbal vertebrae-lumbal vertebralar) bulunur.

Omurlar (Vertebrae-vertebralar)

- Geri kalan 9 vertebradan 5'i birleşerek sacrum-sakrum'u diğer 4'ü de yine birleşerek coccyx-koksiks'i meydana getirir.
- Genel olarak her omur, gövde (corpus vertebrae) ve arkus (arcus vertebrae) olmak üzere iki parçadan oluşurlar.
- Ayrıca her vertebrada spinal çıkıntı, transvers çıkıntı ve eklem çıkıntısı bulunur.

Kaburgalar (Costae-kostalar)

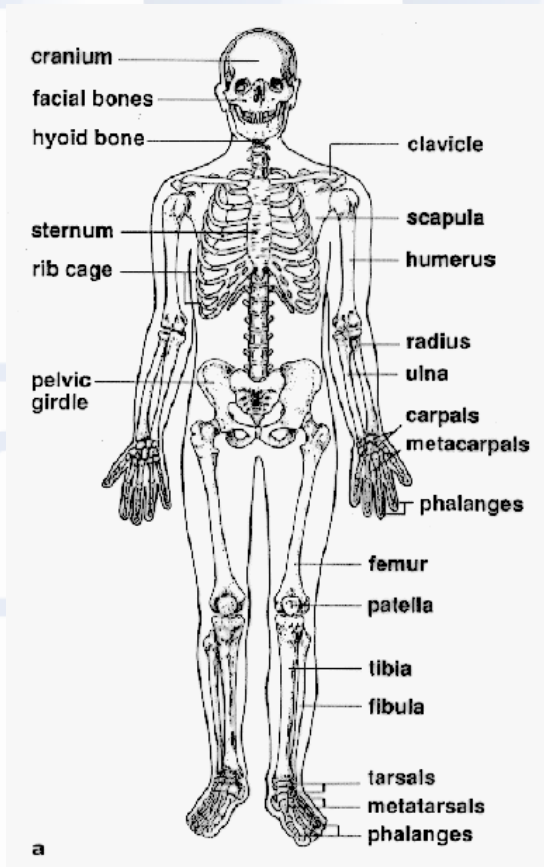
- İnsan vücudunda 12 çift kaburga (costae-kosta) bulunmaktadır.
- Bunlardan ilk 7 çifti doğrudan doğruya sternumla eklem yapar.
- 8, 9 ve 10. Çift kaburgaların kıkırdak kısımları önce birbirleri ile sonrada 7. Kaburga ile birleşerek sternumla eklem yapmış olur.
- Geriye kalan 11. Ve 12. Kaburgaların uçları serbest olup başka kemikle birleşmezler.

Sternum

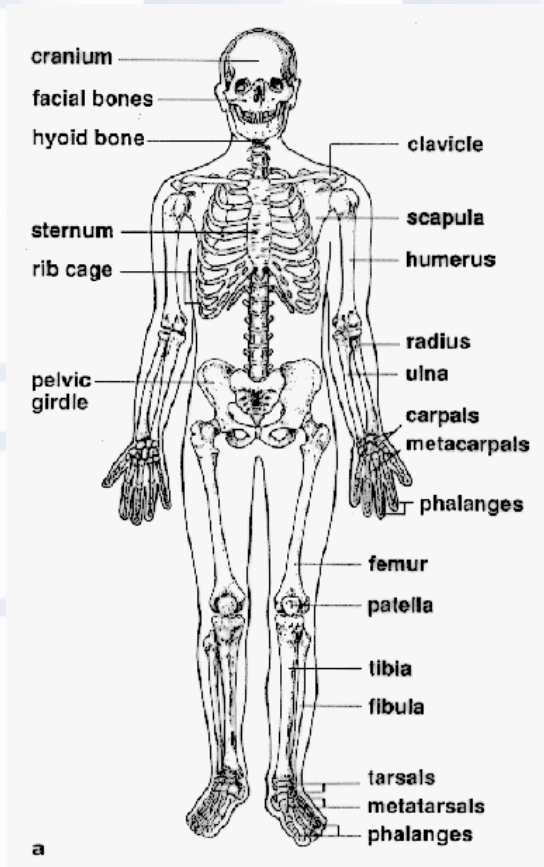
- Manibrium-manibriyum
- Corpus-korpus
- Xiphoid-ksifoid çıkıntı olmak üzere 3 kısımdan oluşur.
- Göğsün ön tarafında bulunur.
- Manibrium klavikula kemikleri ve ikinci kostalarla eklem yapar.
- Sternumun korpusu ise kıkırdak kostalarla eklem yapar.

Ekstremitte Kemikleri

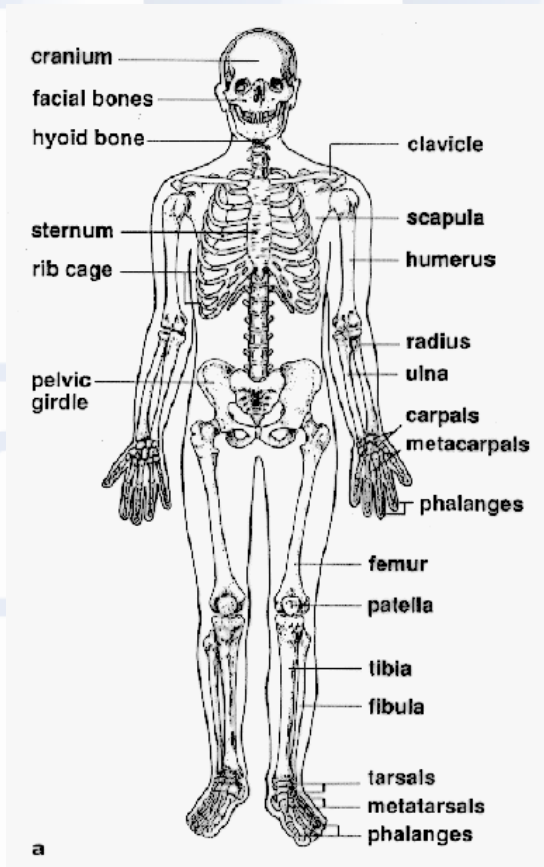
- Üst ekstremitte kemikleri:
- 1. Omuz bölgesi:
- Clavicula-klavikula: köprücük kemiği
- Scapula-skapula: kürek kemiği
- 2. Kol bölgesi:
- Humerus: kol bölgesini oluşturan uzun kol kemiği.
- 3. Ön kol bölgesi:
- Ulna-ulna: iç kısımdaki ön kol kemiği.
- Radius-radyus: dış kısımdaki ön kol kemiği.

Ekstremitte Kemikleri

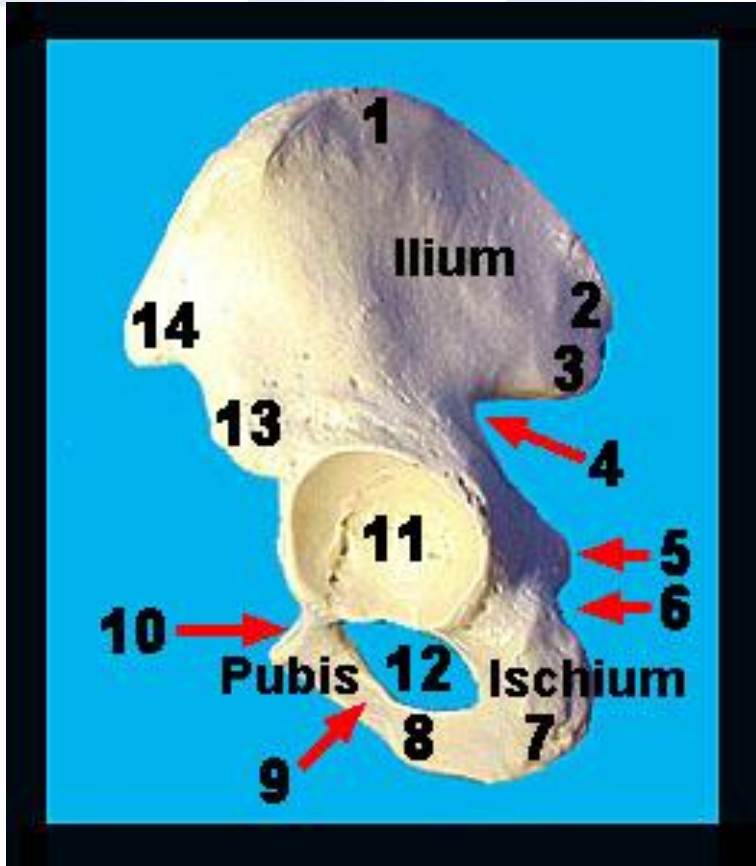
- Üst ekstremitte kemikleri:
- 4. El bölgesi:
- 4. a.El bileği kemikleri (ossa carpi):
- Karpal kemikler olarak adlandırılırlar.
- 4'ü proksimal , 4'ü distal olmak üzere 8 tanedir.
- 4.b.El tarağı kemikleri (ossa metacarpalia)
- Metakarpal kemikler adıyla bilinen bu kemikler 1.,2.,3.,4. ve 5. Metakarpal kemik diye numaralandırılarak adlandırılırlar.

Ekstremitte Kemikleri

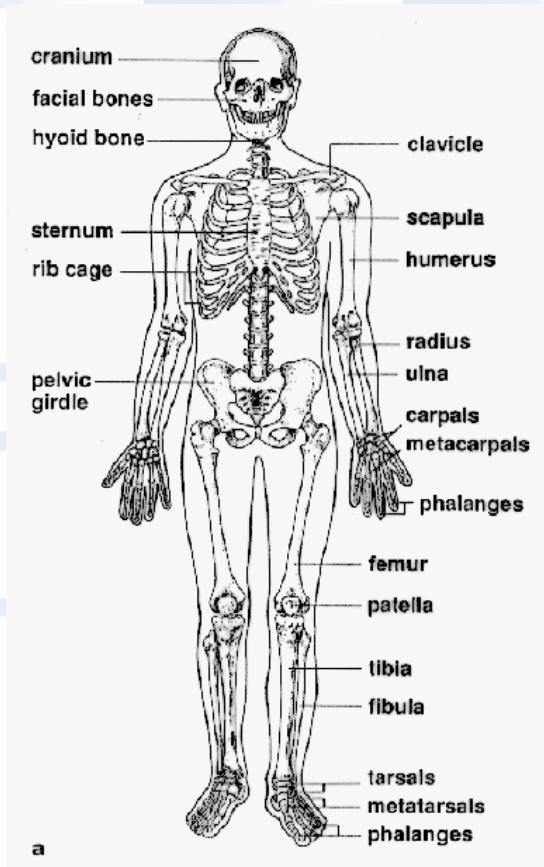
- 4.c. El parmağı kemikleri: (ossa digitorum manus)
- Phalanx-falankslar olarak adlandırılırlar.
- Baş parmakta 2, diğer parmaklarda 3 tanedirler.

Ekstremitte Kemikleri

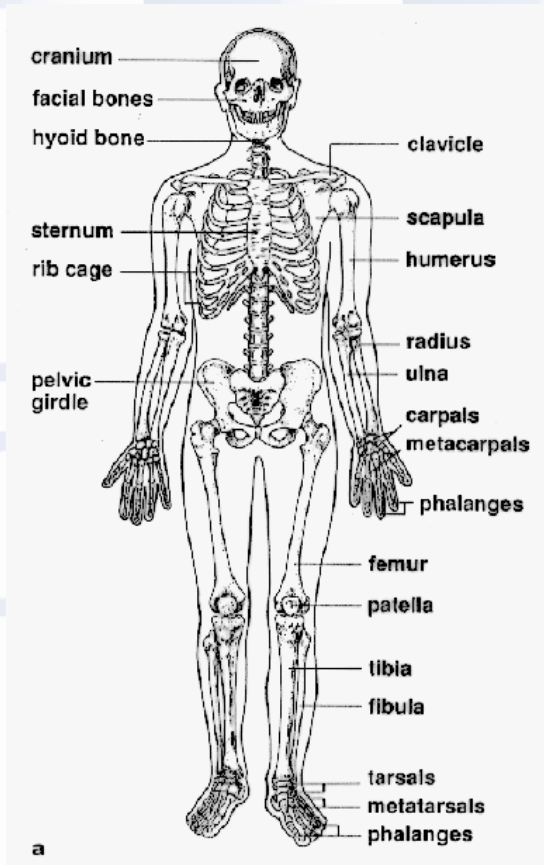
- Alt Ekstremitte Kemikleri:
- 1. Kalça bölgesi: alt ekstremitenin ilk bölgesi olan kalça kemiği (coxa-koksa) adı verilen kemiktir.
- Üç çift kemiğin birleşmesinden oluşmuştur, üçü kalçanın sağında üçü de solunda yer alır.
- Bu kemikler her iki tarafta acetabulum-asetabulum adı verilen bir çukur oluşturur.
- Bu kemiklere; ilium-iliyum, pubis-pubis, ischium-iskiium adı verilir.

Ekstremitte Kemikleri

- Uyluk Bölgesi:
- Vücudun en uzun kemiği olan femurdur.
- Patella denilen ve yuvarlak bir kemik olan diz kemiği de bu bölgede bulunur.
- Bacak bölgesi:
- İçte tibia-tibiya, dışta da fibula kemikleri bulunur.

Ekstremitte Kemikleri

- Ayak bölgesi (pes bölgesi):
- Ayak bileği kemikleri (ossa tarsi-tarsal kemikler)
- Ayak tarağı kemikleri (ossa metatarsalia- metatarsal kemikler)
- Ayak parmağı kemikleri (phalanges-falanks)